

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

ฉบับวันศุกร์ที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ.2562

ทั่วทิศถิ่น ส.ป.ก. : เดือนซื้อขายที่ดินส.ป.ก. โหมะ เจอโทษอาญาทั้งปรับ-จำคุก

แก้ปัญหาต่อนายกรัฐมนตรี (นายสัญญา ธรรมศักดิ์) 7 ข้อ ซึ่งหนึ่งในข้อเสนอดังกล่าวคือ ขอให้รัฐบาลปฏิรูปที่ดินโดยด่วน (1) จากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในช่วงดังกล่าว รัฐบาลจึงนำวิธีปฏิรูปที่ดินมาแก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินและสภาพผู้แทนราษฎร ลงมติให้ประกาศใช้พ.ร.บ.ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 พระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงสนับสนุนให้โครงการปฏิรูปที่ดินดำเนินไปโดยสัมฤทธิ์ผล โดยพระราชทานที่ดินทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์จำนวนกว่า 50,000 ไร่ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จัดตั้งเป็นโครงการปฏิรูปที่ดินสำเร็จรูปต่อไป โดยพระองค์มีพระราชดำริไม่ให้กรรมสิทธิ์เป็นของชาวไร่สวนบุคคล แต่จะให้ทำมาหากินสืบไปด้วยการจัดแบ่งให้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละครอบครัว(2)

นอกจากนี้ พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดังกล่าวยังบัญญัติให้ส.ป.ก. นำที่ดินของรัฐ และให้ซื้อที่ดินของเอกชน มาจัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ด้วย ที่ดินพระราชทาน ที่ดินรัฐและที่ดินที่ส.ป.ก. จัดซื้อดังกล่าวเป็นที่รู้จักในชื่อ “ที่ดิน ส.ป.ก.” ซึ่งมาตรา ๓๙ แห่งพ.ร.บ.ดังกล่าวบัญญัติห้ามมิให้แบ่งแยกหรือโอนที่ดินที่ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้ที่ดินที่จัดให้เกษตรกรตกไปอยู่ในมือของผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจึงกำหนดมาตรการหรือโทษตามกฎหมายซื้อขายเปลี่ยนมือที่ดินส.ป.ก. โดยผู้ขายต้องเสียสิทธิทำกินในที่ดินที่ได้รับอนุญาต ขณะที่ผู้ซื้อก็ไม่อาจอ้างการซื้อขายเข้าครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินส.ป.ก. ได้ และนอกจากโทษตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้ว ผู้ซื้อและผู้ขายอาจต้องรับโทษอาญาถึงจำคุกด้วย

ผู้ขายเสียสิทธิที่จะทำกินหรืออยู่อาศัยในที่ดิน ส.ป.ก.

ผู้ที่ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. 2535 (ระเบียบเข้าทำประโยชน์) โดยข้อ 7

ของระเบียบดังกล่าวกำหนดให้เกษตรกรต้องทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับด้วยตนเอง และห้ามแบ่งแยกหรือโอนสิทธิไปยังบุคคลอื่น ไม่ว่าจะด้วยวิธีซื้อขาย ยกที่ดินที่ได้รับให้บุคคลอื่น หรือโดยพฤติกรรมใดๆ ซึ่งศาลฎีกาเคยวินิจฉัยว่า การส่งมอบที่ดินให้บุคคลอื่นครอบครอง และยังคงมอบเอกสารส.ป.ก.4-01 ให้บุคคลอื่นยึดถือไว้ตลอดมาพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่า ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท และโอนสิทธิทำกินให้บุคคลอื่นแล้ว (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5211/2560) การกระทำการที่ฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าวเป็นเหตุให้เกษตรกรสิ้นสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามข้อ 11 ของระเบียบเข้าทำประโยชน์ อันการเสียดินเข้าทำกินในที่ดิน และต้องออกจากที่ดินที่ได้รับอนุญาต หากไม่ยินยอมออกถือเป็นการทำผิดฐานบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 362 ต้องโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

อีกทั้ง ที่ดินส.ป.ก. ถือเป็นที่ดินของรัฐซึ่งตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 9 ห้ามมิให้บุคคลใดที่ไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปยึดถือหรือครอบครอง ซึ่งเกษตรกรผู้สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ส.ป.ก. แล้ว แต่ไม่ยอมออกจากที่ดินถือเป็นผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตที่เข้าไปยึดถือหรือครอบครองที่ดินของรัฐโดยไม่ได้รับอนุญาตต้องโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ ตามมาตรา 108 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินอีกด้วย

ผู้ซื้อเสียเงินฟรีโดยไม่อาจได้รับสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ส.ป.ก.

ในส่วนผู้ซื้อที่ดินนั้น เมื่อที่ดินส.ป.ก.ต้องห้ามมิให้โอน ซื้อขายเปลี่ยนมือการทำสัญญาซื้อขายหรือสัญญาอื่นใดในลักษณะที่มีพฤติการณ์ให้ผลเป็นการโอนหรือซื้อขายที่ดิน ส.ป.ก. ถือเป็นการทำนิติกรรมที่ขัดกฎหมายและตกเป็นโมฆะตาม มาตรา 150 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๖๖๙/๒๕๔๖ และ ๑๘๗๖/๒๕๔๖) ความเป็นโมฆะของสัญญาดังกล่าวมิผลให้ความผูกพันตามสัญญาของคู่สัญญาเสียเปล่าไปด้วย ผู้ซื้อที่ดิน ส.ป.ก. จึงไม่ได้รับสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว และเมื่อการซื้อที่ดิน ส.ป.ก.เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงถือไม่ได้ว่าผู้ซื้อได้เข้าครอบครองที่ดินของ ส.ป.ก. โดยสุจริต จะทำให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ได้ ผู้ซื้อหรือผู้รับโอนที่ดิน ส.ป.ก. โดยมิชอบด้วยกฎหมายจึงไม่อาจได้รับสิทธิให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ส.ป.ก. ได้

นอกจากนี้ กฎหมายยังถือว่าการที่ผู้ซื้อที่ดินได้ชำระเงินค่าที่ดินส.ป.ก.ทั้งที่รู้ว่าเป็นที่ดินซึ่งต้องห้ามซื้อขายเปลี่ยนมือ เป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมาย ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 411 ผู้ซื้อไม่อาจเรียกคืนเงินที่ชำระไปได้ ดังนี้ จึงพอสรุปได้ว่าผู้ซื้อที่ดินส.ป.ก. นอกจากจะไม่ได้รับสิทธิใดๆ จากการซื้อที่ดินส.ป.ก. แล้ว ยังต้องเสียเงินจากการซื้อที่ดินโดยไม่อาจเรียกคืนจากผู้ขายได้ด้วย ยิ่งไปกว่านั้น ผู้ซื้อที่ดินส.ป.ก. ไม่มีสิทธิตามกฎหมายที่จะเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินและต้องออกจากที่ดิน ส.ป.ก. กรณีไม่ยอมออกจากแปลงที่ดินถือว่าผู้ซื้ออยู่ในที่ดินโดยไม่มีสิทธิ และเป็นการทำผิดฐานบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 362 ต้องโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

จึงอาจกล่าวโดยสรุปว่า การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม แก้ปัญหาผู้ไร้ที่ดินทำกิน โดยมีมาตรการป้องกันมิให้ที่ดินตกอยู่ในมือบุคคลที่ไม่ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและ

เกษตรกรกลายเป็นผู้เช่าที่ดินหรือผู้ไ้ที่ดินทำกิน ดังนั้น การซื้อขายที่ดิน ส.ป.ก. จึงเป็นการกระทำขัด
วัตถุประสงค์ของกฎหมาย มีโทษตามกฎหมาย “ผู้ขายเสียสิทธิ ผู้ซื้อเสียเงินฟรี ทั้งคู่อาจต้องรับโทษจำคุก

ขอขอบคุณข้อมูลสำนักกฎหมาย ส.ป.ก. (1)ดร.ไชยยงค์ ชูชาติ ขอเสนอโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
กระจายความมั่งคั่งไปสู่เกษตรกรไทยผู้ยากจน (เอกสารปฏิรูปที่ดินฉบับที่ ๘, ๒๕๑๘) (2)สำนักงานการ
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร, ความเป็นมาของการปฏิรูปที่ดินในประเทศไทย มีนาคม ๒๕๕๕ หน้า ๒๙-๓๐

คอลัมน์ เลาะรั้วเกษตร : เริ่มต้น ก็เห็นอนาคต

ในที่สุดคณะรัฐมนตรีที่ประชาชนรอคอยก็ปรากฏโฉม ส่วนใหญ่เป็นไปตามโผที่สื่อมวลชนนำเสนอมา
โดยตลอด จะมีผิดหวังและกังวลอยู่บ้างก็กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นี่แหละ

กังวลเพราะรัฐมนตรีว่าการ และช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รวม 4 ท่าน มาจาก 4 พรรค
การเมือง รัฐมนตรีว่าการฯ เฉิมชัย ศรีอ่อน มาจากพรรคประชาธิปัตย์ เคยเป็นอดีตรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงแรงงานสมัยรัฐบาลที่มีนายกรัฐมนตรีชื่อ อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เมื่อปี 2553 รัฐมนตรีช่วยว่าการฯประ
ภักตร์ โพรสุธน จากพรรคชาติไทยพัฒนา อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อปี 2543

รัฐมนตรีช่วยว่าการ อีก 2 ท่านที่ออกจะผิดหวัง คือ มนูญญา ไทยเศรษฐ์ มาจากพรรคภูมิใจไทย
อดีตนายกเทศมนตรีเมืองอุทัยธานี ที่ยังมีปัญหาเรื่องโครงการก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียราคาหลายร้อยล้าน
บาท และร.อ.ธรรมนัส พรหมเผ่า จากพรรคพลังประชารัฐที่มีประวัติและวีรกรรมที่เลื่องลือซึ่งเชื่อกันว่าเป็น
มือประสานลอบทิศของพรรคที่สามารถสยบปัญหาที่ว่ายากแสนยากได้ชั่วข้ามคืน แต่ละพรรคการเมืองล้วนชู
นโยบายด้านการเกษตรตอนหาเสียงเลือกตั้งแตกต่างกัน และ 3 ใน 4 ท่าน ไม่เคยมีประสบการณ์ หรือ
เกี่ยวข้องกับการเกษตรมาก่อน ส่วนคนที่มีประสบการณ์เคยเป็นถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ใน
ระยะเวลาสั้น ๆ เพียง 8 เดือน อย่าง ประภักตร์ โพรสุธน ก็ยังไม่สามารถสร้างผลงานที่โดดเด่นฝากไว้ใน
อดีตให้จดจำแต่อย่างใด ย้อนกลับไปดูนโยบายด้านการเกษตรของ 4 พรรค ที่หาเสียงไว้ก่อนวันที่ 24
มีนาคม 2562

พรรคประชาธิปัตย์ ชูเรื่อง ประกันรายได้เกษตรกรให้ครอบคลุมทุกพืช เพื่อสร้างความมั่นคงด้าน
รายได้ให้กับเกษตรกร ข้าว ไม่ต่ำกว่าเกวียนละ 10,000 บาท ยางพาราไม่ต่ำกว่ากิโลกรัมละ 60 บาท และ
ปาล์มน้ำมันไม่ต่ำกว่ากิโลกรัมละ 10 บาท นอกจากนี้ยังมี การจัดตั้งกองทุนน้ำชุมชน ให้เกษตรกรมีน้ำใช้
ตลอดปี และโครงการโหนดสีฟ้า โดยการออก พ.ร.บ. โหนดชุมชน เพื่อให้สิทธิในการจัดการชุมชน และ
ยกระดับ ส.ป.ก. ให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุนของรัฐ โดยการกู้ผ่านธนาคาร และให้ที่ดิน ส.ป.ก. ตกทอดถึง
ลูกหลานได้

พรรคภูมิใจไทย ชูนโยบายทวงคืนกำไรให้ชาวนาโดยเสนอกฎหมายตั้งกองทุนข้าวระบบกำไรแบ่งปัน
เพิ่มรายได้ให้ชาวนา ยุติความไม่เป็นธรรม ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว โดยนำตัวอย่างจากอุตสาหกรรมอ้อย
และน้ำตาล มาเป็นต้นแบบตั้ง “กองทุนข้าว” ขึ้นมาทำหน้าที่บริหาร กำหนดโควตาการส่งออก จัดทำ
ประกันภัยความเสี่ยง และบริหารแบ่งปันกำไร กับผู้ที่อยู่ในระบบ คือ ชาวนา โรงสี ผู้ค้าข้าว ทั้งในและ

ต่างประเทศ ดังนั้นชาวนาจะได้รายได้จากระบบ “กำไรแบ่งปัน” เพิ่มขึ้นมา และจะนำระบบนี้ไปใช้กับพืชชนิดอื่นๆ ด้วย ได้แก่ ยางพารา มันสำปะหลัง และปาล์มน้ำมัน

พรรคชาติไทยพัฒนา ชูนโยบาย ใช้ตลาดนำการผลิต ส่งเสริมปลูกพืชที่ทำรายได้ดีลดต้นทุนการผลิต และจัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมทันสมัย ส่งเสริมการทำงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านหรือ อกม.โดยจะ มีงบประมาณสนับสนุนคนละ 1,000 บาทต่อเดือน จะพัฒนาแหล่งน้ำและสนับสนุนระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร ฟื้นฟูการประมง รวมทั้งให้ทุนเรียนฟรีระดับปริญญาตรีด้านการเกษตร

พรรคพลังประชารัฐ ชูนโยบาย เกษตรประชารัฐ เหมือนอย่างที่พยายามจะทำในสมัยรัฐบาล คสช. โดยประกาศก้าวสู่เกษตรประชารัฐ 4.0 โดยการปรับโครงสร้างภาคเกษตร ด้วยนโยบาย “3 เพิ่ม 3 ลด” คือ เพิ่มรายได้ เพิ่มนวัตกรรม เพิ่มทางเลือก และ ลดภาระหนี้ ลดความเสี่ยง ลดต้นทุนการผลิต

นโยบายของ 4 พรรค จะนำมาผสมผสานกัน คงไม่ใช่เรื่องยาก อาจจะถูกเถียงกันบ้างเรื่องเป้าหมาย โดยเฉพาะการประกันรายได้เกษตรกร และการผลักดันให้ราคาพืชที่มีปัญหาสู่ราคาเป้าหมายที่ตั้งไว้ ยางพาราจะถึงกิโลกรัมละ 60-70 บาทได้ คงหืดขึ้นคอ มันสำปะหลังกิโลกรัมละ 5 บาท และ ปาล์มน้ำมัน จะถึงกิโลกรัมละ 10 บาทได้ คงเป็นเพียงความฝัน

ส่วนนโยบายตลาดนำการผลิต ลดต้นทุนการผลิต อาหารปลอดภัย ที่ดินทำกิน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย ไม่ใช่ของใหม่ เป็นงานประจำของกระทรวงเกษตรฯ ที่ต้องทำอยู่แล้ว อยู่ที่นักการเมืองที่มาบริหารกระทรวงฯ จะหยิบยกเรื่องใดมาทำอย่างจริงจัง จัง แบบเน้นๆ ก่อน-หลัง และตั้งชื่อโครงการให้แปลกออกไปเท่านั้น

งานที่รัฐมนตรีทั้ง 4 ท่านอยู่เบื้องหน้าก็มีใช้เบา แม้ว่าอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ กฤษฎา บุญราช จะพยายามเคลียร์ปัญหาต่าง ๆ แต่ก็ยังไม่สามารถเคลียร์ได้เสร็จสิ้นนั่นคือ ปัญหา สารเคมี กำจัดวัชพืช และศัตรูพืชพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ที่กำลังดำเนินมาตรการจำกัดการใช้ แต่ฝ่ายคัดค้านยังไม่พอใจพยายามจะยกเลิกให้ได้ และล่าสุดก็อาศัยศิลปินอย่าง แอ๊ด คาราบาว มาแต่งเพลง ให้ร้ายสารเคมี 3 ชนิดนั้นแบบไม่สนใจเสียงของเกษตรกร ปัญหาการระบาดของศัตรูพืชและโรคสัตว์หลายชนิด ปัญหาประมงเชิงพาณิชย์ปัญหาราคาพืชผลตกต่ำก็ยังคงอยู่ ปัญหาภัยธรรมชาติที่เกษตรกรต้องการ ค่าชดเชยความเสียหาย เหล่านี้...รอทั้ง 4 ท่านมาดูแล

เคลียร์ปัญหาห้องทำงานได้แล้ว แต่งานที่เป็นนโยบายของทั้ง 4 พรรคและปัญหาเร่งด่วนที่รออยู่จะทำให้ผสมกลมกลืนกันอย่างไรลี..เคลียร์กันหรือยัง....

แว่นขยาย

ทฤษฎีการผลิตชีวภัณฑ์พืมาตโรคกุ้งแห้งพริก

นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เปิดเผยว่า โรคแอนแทรคโนสหรือโรคกุ้งแห้งพริก เป็นโรคที่สำคัญทางเศรษฐกิจอันดับ 1 ทำให้ความเสียหายให้พริกเกือบทุกชนิดและในแหล่งปลูกทุกพื้นที่ หากระบาดของโรครุนแรงจะทำให้ผลผลิตพริกลดลงมากกว่า 50% ความเสียหายไม่น้อยกว่า 15,000 บาท/ไร่ มูลค่าเสียหายมากกว่า 100 ล้านบาท/ปี การควบคุมโรคพริกโดยใช้สารชีวภัณฑ์ที่ผลิตจากจุลินทรีย์เป็นทางเลือกหนึ่งของเกษตรกรที่ช่วยลดปัญหาใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบยั่งยืน ตลอดจนเพิ่มผลผลิตและรายได้ สนองนโยบายรัฐบาลที่มุ่งลดใช้สารเคมีทางการเกษตรของประเทศ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร จึงวิจัยพัฒนาแบคทีเรียกลุ่ม *Bacillus* ซึ่งพบทั่วไป และเป็นจุลินทรีย์ที่เพาะเลี้ยงได้ง่าย นำมาใช้ควบคุมโรคพริกโดยผลิตเป็นชีวภัณฑ์ *Bs* เพื่อนำไปใช้ควบคุมโรคกุ้งแห้งพริกในระดับแปลงปลูก จากการนำผลงานวิจัยไปขยายผลในแปลงที่มีการระบาดของโรคกุ้งแห้งรุนแรง โดยพ่นครั้งแรกตั้งแต่เมื่อกล้าเริ่มตั้งตัว

หลังย้ายปลูก พ่นครั้งที่ 2 เมื่อพริกเริ่มออกดอก จากนั้นพ่นทุก 5-7 วัน อัตรา 40-50 กรัม/หรือเพิ่มถึง 70 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ในแปลงที่พบระบาดรุนแรงทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ทั้งนี้จากแปลงเปรียบเทียบผลผลิตพบว่าแปลงที่ใช้ชีวภัณฑ์ *Bs* ผลผลิตเพิ่มขึ้นถึง 1,555 กิโลกรัม จากพื้นที่ 1.5 ไร่ ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น 68,044 บาท โดยต้นทุนการใช้สารชีวภัณฑ์ *Bs* เฉลี่ย 250-300 บาท/ไร่

ปัจจุบันขยายผลงานวิจัยโดยถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตชีวภัณฑ์ *Bs* ไปในสวนภูมิภาคของกรมผลิตเป็นชีวภัณฑ์มอบให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาผลิตพริกอินทรีย์หรือพริกปลอดภัย ตลอดจนเกษตรกรแปลงใหญ่ โดยเกษตรกรสามารถนำชีวภัณฑ์ *Bs* ไปใช้ผลิตพริกในแปลงพริกอินทรีย์ หรือแปลงเกษตรปลอดภัยได้